

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE V I ZASADY OCENIANIA

I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

- 1) omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji;
- 2) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
- 3) rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowel lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania,
- 4) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przerośnięcie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje;
- 5) omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motto, puenty, punktu kulminacyjnego;
- 6) rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren,
- 7) charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach;
- 8) rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze;
- 9) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach; 10) wskazuje wartości w utworze

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

- 1) identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy;
- 8) rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych;
- 3) świadomie i z uwagą odbiera filmy, spektakle.

II. Kształcenie językowe. 1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

- 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście;
- 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych;
- 3) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi;
- 4) nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik);
- 5) rozpoznaje typy wypowiedzeń i stosuje w praktyce językowej;

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

- 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego;
- 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny;
- 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej;
- 4) rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach;

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:

- 1) identyfikuje tekst jako komunikat;
- 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- 3) określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi;
- 4) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

- 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni;
- 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu.

III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) uczestniczy w rozmowie na zadany temat; 2) rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji; 3) tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi; 4) dokonuje selekcji informacji;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym;

2) wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją,

3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu; 4) redaguje notatki;

5) rozróżnia współczesne formy komunikatów i odpowiednio się nimi posługuje;

6) redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów;

IV. Samokształcenie. Uczeń: 1) doskonali ciche i głośne czytanie;

2) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje;

3) korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych, oraz słownika terminów literackich;

4) rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji;

5) poznaje życie kulturalne swojego regionu;

1. Kontrola osiągnięć ucznia odbywać się będzie poprzez:

- *Prace klasowe* – zapowiedziane co najmniej 7 dni wcześniej, obejmujące większą partię materiału.
- *Kartkówki* – (10 – 15 min) niezapowiedziane z aktualnie przerabianego materiału.
- *Odpowiedzi ustne.*
- *Prace domowe.*
- *Aktywny udział w lekcji lub prace samodzielne.*
- *Zadania dodatkowe.*

2. Sposoby uzupełniania wiedzy i umiejętności w przypadku nieobecności ucznia:

- Uczeń ma obowiązek uzupełnić wszystkie notatki lekcyjne – jeśli nie był na lekcjach oraz odrobić zadania domowe i po przyjściu do szkoły uczeń musi być przygotowany.
- Termin uzupełniania wiadomości:
 - do 3 dni nieobecności – bezpośrednio po zwolnieniu,
 - do 2 tygodni nieobecności – tydzień od dnia powrotu do szkoły,
 - do miesiąca nieobecności – 3 tygodnie od dnia powrotu do szkoły.
- Uczeń ma prawo do jednokrotnej próby poprawy oceny z danej formy, w terminie i zasadach określonych przez nauczyciela w dniu otrzymania danej oceny (w terminie do 2 tygodni)

3. Kryteria oceniania:

Ocena	% punktów
celująca	100%
bardzo dobra	89% - 99%
dobra	73% - 88%
dostateczna	51% - 72%
dopuszczająca	31%- 50%
niedostateczna	30% -0%

4. Kryteria ocen końcowych:

Ocenę celującą – otrzymuje uczeń, który opanował wszystkie treści przewidziane w programie nauczania w klasie V oraz samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem i sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości określone programem, wykazuje aktywność na zajęciach oraz poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do wykonywania samodzielnie typowych zadań.

Ocenę dostateczną – otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe treści programowe wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim poziomie trudności.

Ocenę dopuszczającą – otrzymuje uczeń, który opanował treści programowe na poziomie koniecznym, wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności.

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie koniecznym, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają naukę w klasie VI.

5. Postanowienia końcowe:

- ocena z poprawy nie zastępuje oceny wcześniejszej (w dzienniku zapisane są obie oceny np. 1/4)
- do ocen częściowych mogą być dopisane „+”,
- formy pomocy dla ucznia nieobecnego na zajęciach: pomoc koleżeńska, okresowe zajęcia wyrównawcze, bezpośrednia pomoc nauczyciela, grupa wsparcia w świetlicy (o sposobie pomocy nauczyciel decyduje indywidualnie).

UZASADNIENIE OCENY

1. Osiągnięcia ucznia podlegają ocenie.
2. Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną.
3. Każda oceniana praca pisemna będzie opatrzona recenzją nauczyciela, w której znajdzie się informacja o tym:
 - a) co uczeń zrobił dobrze,
 - b) co i jak powinien poprawić,
 - c) jak ma się dalej uczyć.

Oceniane odpowiedzi ustne opatrzone będą ustnym komentarzem.